

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ,
КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ І МЕРЕЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор інституту
_____ професор Л.Б.Кулікова
_____. 200__

Шифр № _____

Реєстр. № _____

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни **Інформатика для судноводіїв**

факультет **Судноводіння**

підготовки **бакалавра**

галузь знань **0701 Транспорт і транспортна інфраструктура**

напрямок **6.070104 Морський та річковий транспорт**

курс **III**

форма навчання: **денна, заочна**

Робочу програму дисципліни **Інформатика для судноводіїв**
розробив згідно до навчального плану і галузевого стандарту вищої освіти
підготовки **бакалавра**
з напрямку **6.070104 Морський та річковий транспорт**
кандидат технічних наук, доцент кафедри **Ходаков Д.В.**

Програма розглянута і ухвалена на засіданні кафедри
інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж
від 07.10.2008 р., протокол № 2.

Схвалено навчально-методичною комісією інституту
від _____ 200__ р., протокол № _____.

Декан факультету судноводіння,
доцент
_____ 200__ р.

В.В.Чернявський

Начальник навчально-методичного
відділу
_____ 200__ р.

В.В.Черненко

Завідувач кафедри _____
_____ 200__ р.

Л.В.Кравцова

Мета курсу

Метою дисципліни є формування системи базових знань з інформатики в судноводінні, засвоєння закономірностей функціонування сучасних електронно-обчислювальних машин (ЕОМ), прикладного програмного забезпечення, призначеного для ефективного вирішення практичних задач на обчислювальних машинах, та спеціальних програм по судноводінню, з допомогою яких можна вирішувати різні штурманські задачі, складати суднові ролі. Означена у програмі дисципліна належить до циклу дисциплін з інформатики, підтримує згідно освітньо-професійної програмі підготовки бакалавра, відповідних модельних курсів ІМО та розділів Конвенції STCW – 78/95, зокрема за Міжнародною конвенцією STCW – 78/95, такі напрями, як «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Морські ідентифікаційно-інформаційні системи», «Інформаційні системи підтримки рішень судноводія», «Сучасні сітьові технології та їх використання у судноводінні» та інші. Особливу увагу в курсі приділяється спеціалізованим програмам для розрахунку курсу, оцифрування растрових навігаційних карт.

Завдання курсу

- Методичні

формування знань, умінь та навичок, необхідних для ефективного та раціонального використання сучасних інформаційних технологій у своїй майбутній професійній діяльності, для формування елементів інформаційної та загальної культури, при розв'язуванні задач, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням у сучасному виробництві, науці, повсякденній практиці;

- Пізнавальні

знайомство студентів з перспективами у цій галузі знань; подальше становлення і вдосконалення інформаційної культури майбутніх фахівців.

- Практичні

курсант зобов'язаний по закінченні курсу мати такі знання, вміння та навички:

- підготовка суднової ролі і іншої документації;
- вирішення штурманських завдань за допомогою прикладних програм;
- оцифрування растрових навігаційних карт;
- пошук інформації по судноводінню в мережі Internet;
- вивчення, тренування і тестування судноводійського складу судна за фахом за допомогою електронних підручників, програм-тестерів і програм-тренажерів;
- завантажувати програму опрацювання електричних таблиць, складати й реалізовувати розрахунки по остійності та завантаженню судна;
- організація автоматизованого робочого місця судноводія. Знання, вміння і отримані в ході вивчення дисципліни мають бути достатні для того, щоб грамотно експлуатувати на судні ПЕОМ, вміти користуватися комп'ютерною інформацією.

Структура навчальної дисципліни

«Інформатика для судноводіїв»

Таблиця 1 - Структура навчальної дисципліни

Термін вивчення дисципліни		Обсяг дисципліни			Розподіл академічних годин за видами занять денної форми навчання							Контроль знань				
												Кількість модульних контрольних заходів		Вид індивідуального завдання	Залік	Іспит
Курс	Семестр	Всього (академічні години)	Кредити ECTS	Залікові модулі *	Аудиторні заняття						Самостійна робота	Лабораторний модуль	Модульні контрольні роботи			
					Всього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Індивідуальна робота						
3	5	54	1,5		24	8	16	-	-	-	30				1	
Загальна кількість академічних годин		54	1,5		24	8	16	-	-	-	30	-			1	

Примітка:

* - Заліковий модуль – це задокументована сукупність змістових модулів, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю.

- види індивідуальної роботи:
 - КР – курсова робота;
 - КП – курсовий проект;
 - РГР – розрахунково-графічна робота;
 - РФ – реферат;
 - Модульні контрольні заходи;
 - МКР – модульна контрольна робота;
 - ЛМ – лабораторний модуль.

Програма для студентів заочної форми навчання

Структура навчальної дисципліни

«Інформатика в судновій енергетиці»

Таблиця 2 - Структура навчальної дисципліни

Термін вивчення дисципліни		Розподіл академічних годин за видами занять заочної форми навчання								Контроль занять				
Курс	Семестр	Всього (академічні години)	Кредити ECTS	Аудиторні заняття						Самостійна робота	Контрольні роботи	Вид індивідуального завдання	Залік	Іспит
				Всього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Індивідуальна робота					
3	6	54	1,5	6	4	2	-	-	-	48	1	-	1	-
Загальна кількість академічних годин		54	1,5	6	4	2	-	-	-	48	1	-	1	-

Примітка:

- види індивідуальної роботи:
КР – курсова робота;
КП – курсовий проект;
РГР – розрахунково-графічна робота;
РФ – реферат;

**ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«Інформатика в судновій енергетиці»**

Курс	Семестр	Розділи (теми)	Години				
			Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття	Розрахунково-графічні роботи	Самостійна робота курсантів
Модуль 1.							
3	6	Розділ 1. Загальні положення дисципліни «інформатика в судновій енергетиці». Програмний комплекс суднової комп'ютерної системи	2	4			6
		Розділ 2. Складання судових документів. Розрахунки з допомогою Microsoft Excel	2	4			8
		Розділ 3. Штурманські розрахунки з допомогою Microsoft Excel	2	4			8
		Розділ 4. Пошук інформації в Internet. Етапи розвитку та перспективи використання обчислюваної техніки на морських судах	2	4			6
Всього:			8	16			30

Змістові модулі дисципліни

I змістовий модуль

Тема: Текстовий редактор Microsoft Word. Табличний процесор Microsoft Excel. Internet.

Анотація

Основні відомості про текстовий редактор Microsoft Word і табличний процесор Microsoft Excel. Складання суднових документів, складання суднової ролі, штурманські розрахунки, пошук інформації в Internet.

Лекційні модулі:

1. Загальні положення дисципліни «Інформатика для судноводіїв»

Історія виникнення інформатики. Структура інформатики. Місце інформатики в системі наук. Інформаційні системи. Цілі та задачі дисципліни. Програмний комплекс суднової комп'ютерної системи. Класифікація програмного забезпечення суднових ПЕОМ. Пакети прикладних програм. Загальні відомості про АРМ. Структура АРМ суднового енергетика.

2. Складання суднових документів

Текстовий редактор Microsoft Word і табличний процесор Microsoft Excel: параметри сторінки, вставка формул і малюнків, форматування комірок. Складання суднової ролі. Обчислювальні та графічні можливості табличного процесора Microsoft Excel.

3. Штурманські розрахунки за допомогою Microsoft Excel

Обчислювальні та графічні можливості табличного процесора Microsoft Excel. Особливості використання Microsoft Excel при штурманських розрахунках..

4 Пошук інформації в Internet. Етапи розвитку та перспективи використання обчислювальної техніки на морських суднах

Етапи розвитку Internet. Системи, які забезпечують роботу Internet на морських суднах. Пошук інформації по судноводінню. Пошукові системи Internet. Основні етапи розвитку обчислювальної техніки на морських суднах. Географічні інформаційні системи.

Лабораторні модулі:

1. Знайомство з ПК. Техніка безпеки при роботі з ПК. Програмне забезпечення суднових ПЕОМ. Знайомство з АРМ судноводія.
2. Текстовий редактор Microsoft Word: параметри сторінки, вставка формул і малюнків, форматування комірок.

3. Складання суднових документів з допомогою текстового редактора Microsoft Word.
4. Табличний процесор Microsoft Excel. Налаштування нової робочої книги. Форматування значень та комірок. Створення та заповнення таблиці постійними даними і формулами.
5. Обчислювальні та графічні можливості табличного процесора Microsoft Excel. Штурманські розрахунки в Microsoft Excel.
6. Вбудовані функції Microsoft Excel та їх призначення. Розрахунки остійності та завантаження судна.
7. Internet на морських судах. Пошук інформації по судноводінню.
8. Пошукові системи Internet.

Модулі самостійної роботи:

1. Рішення навігаційних задач за допомогою Microsoft Excel.
2. Рішення задач по мореплавної астрономії.
3. Вивчення макросів для оптимізації роботи програмних продуктів.
4. Методи оцифрування растрових навігаційних карт.
5. Знайомство та вивчення програм-тестерів і програм-тренажерів.
6. Вивчення прийомів роботи на спеціалізованих морських сайтах Internet. Як приклад використовується електронна система інформації про водні шляхи ELWIS Міністерства водного транспорту Германії (<http://www.elwis.de>).

Підсумкова тека

1. Захист лабораторних робіт.
2. Реферат з теми модулю самостійної роботи.
3. Залік.

Література

Основна [2], [3], [4], [6]

Додаткова [2], [5], [6], [7]

Тематика лекційних занять

Таблиця 3 – Тематика лекційних занять

Теми лекцій	Обсяг годин
Лекція 1. Історія виникнення інформатики. Структура інформатики. Місце інформатики в системі наук. Інформаційні системи. Цілі та задачі дисципліни. Класифікація програмного забезпечення судових ПЕОМ. Пакети прикладних програм. Загальні відомості про АРМ. Структура АРМ судового енергетика	2
Лекція 2. Текстовий редактор Microsoft Word і табличний процесор Microsoft Excel: параметри сторінки, вставка формул і малюнків, форматування комірок. Складання судової ролі. Обчислювальні та графічні можливості табличного процесора Microsoft Excel.	2
Лекція 3. Обчислювальні та графічні можливості табличного процесора Microsoft Excel. Особливості використання Microsoft Excel при штурманських розрахунках	2
Лекція 4. . Основні етапи розвитку обчислювальної техніки на морських судах. Географічні інформаційні системи	2
Разом	8

Тематика лабораторних занять

Таблиця 4 – Тематика лабораторних занять

Теми лабораторних занять	Обсяг годин
Лабораторне заняття № 1. Знайомство з ПК. Техніка безпеки при роботі з ПК. Програмне забезпечення суднових ПЕОМ. Знайомство з АРМ судноводія.	2
Лабораторне заняття № 2 Текстовий редактор Microsoft Word: параметри сторінки, вставка формул і малюнків, форматування комірок.	2
Лабораторне заняття № 3 Складання суднових документів з допомогою текстового редактора Microsoft Wor	2
Лабораторне заняття № 4 Табличний процесор Microsoft Excel. Налаштування нової робочої книги. Форматування значень та комірок. Створення та заповнення таблиці постійними даними і формулами.	2
Лабораторне заняття № 5. Обчислювальні та графічні можливості табличного процесора Microsoft Excel. Штурманські розрахунки в Microsoft Excel.	2
Лабораторне заняття № 6. Вбудовані функції Microsoft Excel та їх призначення. Розрахунки остійності та завантаження судна.	2
Лабораторне заняття № 7 Internet на морських судах. Пошук інформації по судноводінню.	2
Лабораторне заняття № 8. Пошукові системи Internet.	2
Разом	16

Самостійна робота студентів

Таблиця 5 – Самостійна робота студентів

Теми, що винесені на самостійне опрацювання	Обсяг годин
1. Рішення навігаційних задач за допомогою Microsoft Excel.	4
2. Рішення задач по мореплавної астрономії.	4
3. Знайомство та вивчення програм-тестерів і програм-тренажерів.	6
4. Вивчення прийомів роботи на спеціалізованих морських сайтах Internet. Як приклад використовується електронна система інформації про водні шляхи ELWIS Міністерства водного транспорту Німеччини	6
5. Вивчення макросів для оптимізації роботи програмних продуктів.	6
6. Методи оцифрування растрових навігаційних карт.	4
Разом	30

Перелік літератури

Основна література:

1. Кравчук С.О. Основи комп'ютерної техніки: Компоненти, системи, мережі: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. – К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка»»: Видавництво «Каравела», 2005. – 344 с.: іл.. – Бібліогр.: с. 340.
2. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник. – К.: Каравела, 2004. – 464с.
3. Бородкіна І.Л., Матвієнко О.В. Практичний курс з комп'ютерних технологій підготовки даних: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 448с.
4. Лопатко О.В. Математичні методи в розрахунках на ЕОМ: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія плюс», 2005. – 200с.
5. Рогальський Ф.Б., Скороход О.М. Лабораторні практикуми з основ інформатики. Херсон: ХДТУ, 2000
6. Валецька Т.М., Бабій П.І., Григоришин І.А. та ін.. Інформатика та комп'ютерна техніка в лабораторних роботах: Навчальний посібник: У 3 ч./ - К.: Центр навчальної літератури, 2005. – Ч.1. – 344с.

Додаткова література:

1. Глинський Я.М. Практикум з інформатики. Навч. посібник. 6-те вид. – Львів: Деол, СПД Глинський, 2003. – 224с.
2. Кошелів М.В. Підсумкові тести з інформатики. – Харків: Торсінг, 2003. – 160 с.
3. Демидова Л.А., Пылькин А.Н. Программирование в среде Visual Basic for Applications: Практикум. – М.: Горячая линия – Телеком, 2004. – 175 с.: ил.
4. Горячов А.В. Практикум по информационным технологиям. – М.: БИНОМ ЛЗ, 2002. – 272с.
5. Следзінський І.Ф., Василенко Я.П. Основи інформатики. Посібник для студентів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 160с.
6. Гуржій А.М., Зайцева Т.В., Співаковський О.В., Комп'ютерні технології загального призначення: Навчальний посібник. – Херсон: Айлант, 2001. – 216 с.:іл..
7. Кащев Л.Б., Кащеева Г.І. Збірник практичних завдань для роботи з електронними таблицями Excel. – Харків: Торсінг, 2003. – 40с.
8. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики: Навч.посіб.: У 3ч. / За ред.. М.І.Жалдака. – К.: Навчальна книга, 2004. – Ч. II: Методика навчання інформаційних технологій. – 287 с.: іл.

Тематика лекційних занять (заочна форма навчання)

Теми лекцій	Обсяг годин
Лекція 1 . Класифікація програмного забезпечення суднових ПЕОМ. Пакети прикладних програм. Загальні відомості про АРМ. Структура АРМ суднового енергетика.	2
Лекція 2 . Особливості використання Microsoft Excel при штурманських розрахунках	2
Разом	4

Тематика лабораторних занять (заочна форма навчання)

Теми лабораторних занять	Обсяг годин
Лабораторне заняття № 1 Складання суднових документів з допомогою текстового редактора Microsoft Word	2
Разом	2

Самостійна робота студентів (заочна форма навчання)

Теми, що винесені на самостійне опрацювання	Обсяг годин
1. Рішення навігаційних задач за допомогою Microsoft Excel.	8
2. Рішення задач по мореплавної астрономії.	8
3. Знайомство та вивчення програм-тестерів і програм-тренажерів.	8
4. Вивчення прийомів роботи на спеціалізованих морських сайтах Internet. Як приклад використовується електронна система інформації про водні шляхи ELWIS Міністерства водного транспорту Німеччини	8
5. Вивчення макросів для оптимізації роботи програмних продуктів.	8
6. Методи оцифрування растрових навігаційних карт.	8
Разом	48